

12.
2
139

IN NOMINE DOMINI NOSTRI IESV CHRISTI, ET BEA.

tæ semper virginis Mariæ genitricis eius, & beati Dominici
patris nostri, & omniũ sanctorum & sanctarum dei,
hæc sunt quæ patres nostri, pro bono religionis
& augmento virtutum, Deo optimo
Max. auspice, obseruanda
statuerunt.

ORDINATIONES.

 N primis ne ordinationes inutiliter multiplicentur,
monemus omnes ac singulos reuerendos Prouincia
les, & cæteros cõuentuũ præsidentes, vt (quantũ pos
sunt) curêt, suos subditos ad veram formã vitæ regularis (iuxta
nostrorũ patrũ instituta) reuocare. Et exemplo illius qui prius
cœpit facere quã docere: non minus eos doceât exemplo quam
verbo. Neq; sint (quod primus ecclesiæ pastor docet) veluti do
minantes in clero, sed forma facti gregis ex animo. Id semper
præ oculis habêtes quod pater noster ait Augustinus: quia deo
pro illis reddituri sunt in die domini rationem. Omnibus itaq;
viribus insistant manutentioni & reformationi nostri ordinis:
ac studeant vt sacræ nostræ constitutiones, in suis prouinciis &
conuentibus obseruëntur. Et circa ea præcipue inuigilent, in qui
bus cognouerint plurimos defecisse.

IGITUR (quia totum bonum ac malum ordinis ex no
uiciorum æducatione pendere cognoscitur. In primis ordinan
tes præcipimus, ne de cætero nouicii in minoribus conuenti
bus recepti, singuli aut bini pro seruiiciis retineantur, sed statim
ad maiores conuentus prouinciæ (vbi saltem in nũmero sena
rio possint sub bono & discreto magistro nutrirî) mittantur.
Quibus (suo tempore) delectore Grammaticæ vel Dialecti
cæ, secundum eorum exigentiam prouideatur.

Ad cuius tamen dialecticæ audientiam nolumus ipso nouiciis ante annum a sua professione admitti posse, vt eo tempore melius valeant cerimoniis ordinis deuotione & humilitate informari. Mandamus autem reuerendis prouincialibus & vicariis quibuscunq; vt in suis prouinciis vel cōgregationibus statim conuentus aliquot determinent (scdm suas nationes) ad quos nouicij in minoribus conuentibus recepti, transmitti, & educari debeant. Vbi & suo tempore poterunt profiteri: verū tamen non nisi pro suis conuentibus vbi habitum susceperūt. Quos omnes etiam, tam in minoribus quam in maioribus cōuentibus receptos, mandamus ante triennium a sua professione, a tali vel consimili societate, & magistri cura, non posse eximi vlllo pacto.

I T E M omnibus conuentuum præsidentibus præcipimus, vt intenti sint curæ infirmorum, ex cuius defectu cognouimus proprietatem in nostro ordine irrepere. Ita videlicet vt suis fratribus infirmis de lecto, de carnibus (secundum exigentiam) de medico, & de medicinis, & conuenienti sociate prouideant iuxta nostras constitutiones, ac circa alios omnes fratres sint solliciti, vt. se eis sufficienter prouideant, de omnibus vestimentis, & de expensis pro itineribus necessariis.

E T hæc tam de nouiciis, quam de infirmorum & vestium, ac expensarum pro itineribus prouisione, præsertim cū fratres ad suas assignationes vadūt, aut prædicationis gratia, seu alias pro obedientia mittuntur: volumus & mandamus inuiolabiliter ab omnibus prælatis obseruari, sub poena absolutionis a suis officiis ipso facto si contrauerint incurrenda. Præcipientes reuerendis patribus Prouincialibus, vt eos quos in his negligentes inuenerint, a suis officiis incunctanter absoluant, aut absolutos esse declarent. Ne fratres ex prælatorum negligentia in suis necessitatibus communi ac debito subsidio deficientes, proprietarij effici compellantur. Quos vicissim volumus, in ea quam professi sunt paupertate persistere, & ab omni pecuniarum cumulatione abstinere.

Quæ, s. pecuniæ, si sibi a consanguineis vel amicis, pro emendis libris aut aliis necessariis tradantur, nolumus vt eas vllatenus, nisi in communi deposito tenere possint, & hoc per mensem tantum: quo transacto si eas non exposuerint, statim illas decernimus ex vi præsentis nostri statuti esse communitati conuentuum applicatas: neq; subditos repetendi, nec prælatos eas restituendi de cætero vllam habere authoritatem. Cassantes & annullantes omnes & singulas licentias hætenus super his datas, si quæ sunt, nisi tempus vltra mensem aliquando reuerēdis Prouincialibus aut Vicariis congregationum, in aliquo particulari casu prorogandum videatur: quorū tamen conscientias sub præcepto formali astringimus, ne id vnquam faciant, nisi pro euidenti necessitate, quod sane statutū nostrū ab omnibus fratribus nostri ordinis quacunq; præfulgeant dignitate, vel gradu, uolumus inuiolabiliter obseruari, eos qui contrauerint proprietarios & ananix & saphiræ maledictionū declarantes participes & hæredes.

ORDINANTES item admonemus omnes Priores tam conuentuales quā prouinciales vt in pœnitentiis (presertim in constitutionibus taxatis) imponendis sint seueriores, & in his maxime quæ ad honestatem pertinet, vnde solet ex paucis erratis, tota religio infamari, & in aliis quæ in capitulo de grauiori culpa continent.

I N recipiendis etiam apostatis, & eis qui per breuia, plures annos habitum dimiserunt, videant ne cum fermento modico totam massam corrumpant: & ex nimia misericordia erga paucos, crudeles in cōmunitatem inueniantur, & ideo qui fuerunt quattuor annos sine habitu, nolumus posse recipi sine licentia reuerendissimi magistri ordinis. Et illi qui ad ciuitates suspectas de hæresi accesserunt vel posthæc accesserint, non recipiantur nisi tanquam apostatæ.

I T E M ordinantes mandamus vt nostra cōstitutio obseruetur, ne, s. fiant, aut fieri permittatur in domibus nostris, curiositates, aut superfluitates notabiles in sculpturis, aut picturis &c.

confirmantes propterea ordinationem factam hoc anno a reuerendissimo patre nostro Generali in conuentu victorienfi, qua inhibuitur, ne claustrum cum sculpturis prout inceperant prosequantur.

ITEM ne fiat ædificium aliquod vel constructio notabilis in aliquo conuentu, nisi de assensu patrum, & cum licentia provincialis, & cum consilio peritorum: & quod taliter ab vno priore inceptum est, subsequens prosequatur, & non magis noua ædificia inchoet. Et qui his contrauerint, poenæ grauiori culpæ debitæ subiacere intelligantur.

ITEM ordinamus vt in creandis prædicatoribus generalibus conditiones debitæ obseruentur: vt. scilicet tales sint, qui in provincia illa saltem per tres quadragesimas, in aliqua bona ciuitate vel terra gloriose prædicauerint, & pro gloriosis prædicatoribus habeantur, & qui sint maturi & discreti ad negocia ordinis pertractanda, & ætatis ad minus. xxxv. annorum & nihilominus theologiā audierint saltē per tres annos. Prout in constitutionibus & ordinationibus capitulorum generalium continetur, quod si contra fiat, aut factū fuerit, totū irritū decernimus & inane.

IN conferendis itidem gradibus baccalaureatus seu præsentaturæ & magisterij cum aliis conditionibus requisitis, hoc etiā obseruetur: vt ad magisterium nullus promoueatur ante ætatē triginta annorum, & hæc clausula (cum iam ante hoc habeat tria capitula generalia) in capitulo de studentibus apponatur.

ORDINAMUS item, vt de cætero in nullo studio nostri ordinis baccalaurei extraordinarij assignentur ad legendas sententias pro forma & gradu magisterij: & minus in conuentibus, vbi in veritate non est studium generale. Et qui ita hactenus assignati sunt, nunquam cursum peregisse intelligantur nisi saltem per duos annos adhuc legerint tanquam baccalaurei ordinarij in conuentu vbi viget in veritate studium generale.

ITEM ordinantes reprobamus abusum quarundā prouinciarum de loco dādo lectoribus super omnes patres: mandātes & præcipientes in virtute sanctæ obediētiæ, consuetudinem anti-

quam

quàm nostri ordinis, vbiq; ab omnibus obseruari: vt fratres subditi & nō graduati, locum teneant secundum ordinē suā professionis siue sint patres consilij seu de gratia siue non.

ITEM reprobamus abusum quorundam claustralium siue conuentualium de vendendis aut etiam testadis post mortem cameris: irritates quasq; cōcessiones, si quæ sunt, super his hactenus factæ: & ordinantes vt si de cætero vsus illarum concessus fuerit viuentibus, semper ponatur in literis concedentis ad beneplacitum nostrum & nostrorum successorum.

ITEM ordinamus vt in qualibet prouincia, præter generalia studia, sint lectiones in cōuentibus præsertim principalioribus & sacræ bibliae, & theologiae, vel philosophiæ saltem, in quibus iuuenes exerceatur. Et in minoribus conuētibus, vbi hæc seruari non possunt, teneantur vel cōclusiones aliquæ de casibus conscientia, vel studiosum exercitium sacræ scripturæ, super quibus grauamus conscientias Prouincialiū, vt hæc seruari curent, & priores quos contra hoc negligentes inuenerint absoluant.

Ordinamus item vt non solum in sacra theologia, sed etiam in philosophia, ab omnibus lectoribus legatur, declaretur, & defendatur semper, doctrina sancti Thomæ, sicut mandatum est a patribus nostris in pluribus capitulis generalibus. Ita vt in summulis legatur ab omnibus Petrus Hispanus & bene intelligatur, reiectis sophisticis argutiis: in logica textus Aristotelis, & in philosophia similiter, cū integro commēto sancti Thomæ, relictis inutilibus & sophisticis quæstionibus. In sacra theologia item declaretur totus articulus. s. Thomæ: & ex ipsomet sancto Thoma elucidetur, & difficultatibus respondeatur, vt habetur apud Capreolum, vel Cayetanū: relictis propriis fantasiis & scartafatiis, a quorū scribendorum obligatione, omnes & singulos scholares absoluiamus nolentes eos ad id posse a quoquā (magistro nostro Generali inferiore) de cætero obligari.

Item ordinamus pro vniformitate nostri ordinis vt cappæ in conuētu a paschate resurrectionis vsq; in festū omniū sanctorū non nisi in cōmunionē & a seruatoribus missarum portentur.

In hyeme vero in prouinciis vbi consuetum est portari possint præterquam in mensa.

ITEM ordinantes strictissime inhibemus prælatis & præfidentibus couentuum, sub pena absolutionis statim si cōtra fecerint incurrenda, ne decætero aliquam mulierem ad habitum tertij ordinis recipiant, quæ sit ætatis minoris quam quadraginta annorū, & quæ non habeat vnde de victu & vestitu sufficienter sibi valeat prouidere. Quod tamen nō de monasteriis collegiatis, sed de his quæ in propriis domibus habitāt intelligimus.

ITEM quoniam multæ prouinciæ defecerunt, & contributiones tam reuerendissimi Generalis, quam reuerendi procuratoris ordinis adeo sunt imminutæ, vt ex eis sustentari non possint, ordinamus vt de cætero omnes remanentes prouinciæ soluant iuxta infra scriptam taxam. Videlicet.

Prouincia Hispaniæ soluat reuerendissimo Generali ducatos xxv. & reuerendo procuratori ducatos decem.

Prouincia Tolosana patri Generali duca. xij. reuerendo procuratori ducatos quatuor.

Prouinciæ Franciæ ducatos. xxv. reue. procuratori duca. 5.

Prouincia vtriusq; Lombardiæ reuerendissimo Generali ducatos. xxv. reuerendo procuratori ducatos. 10.

Prouincia Romana, reuerendissimo Generali du. 8. reuerendo procuratori duca. 4.

Prouincia Regni.	16	procuratori.	8
------------------	----	--------------	---

Prouincia Hungariæ.	4	procuratori.	2
---------------------	---	--------------	---

Prouincia Poloniæ.	8	procuratori.	4
--------------------	---	--------------	---

Prouincia Græciæ.	4	procuratori.	2
-------------------	---	--------------	---

Prouincia Aragoniæ.	16	procuratori.	8
---------------------	----	--------------	---

Prouincia Prouinciæ.	14	procuratori.	6
----------------------	----	--------------	---

Prouincia Dalmatiæ.	6	procuratori.	4
---------------------	---	--------------	---

Prouincia Trinacriæ.	18	procuratori.	8
----------------------	----	--------------	---

Prouincia Portugalliæ.	10	procuratori.	6
------------------------	----	--------------	---

Prouincia Beticæ.	20	procuratori.	8
-------------------	----	--------------	---

Pro

Prouincia Germaniæ inferioris.	18	procuratori.	8
Prouincia sancti Thomæ.	12	procuratori.	6
Prouincia Calabriae	12	procuratori.	4
Prouincia sanctæ Crucis.	6	procuratori.	2
Prouincia sancti Iacobi de Mexico.	25	procuratori.	6
Prouincia sancti Io. Baptistæ del Peru.	16	procuratori.	8
Prouincia sancti Vincentij Indiarũ.	10	procuratori.	5
Congregatio Gallicana.	25	procuratori.	5
Congregatio Franciæ.	16	procuratori.	4
Congregatio Ragusina.	4	procuratori.	3
Vicaria sancti Dominici.	12	procuratori.	4
Vicaria sancti Petri martyris.	7	procuratori.	4
Vicaria Romana.	8	procuratori.	4

DENVNCIATIONES.

Denunciamus & intimamus reuerendissimum magistrum nostrum Generalem in pluribus prouinciis rogatum instantissime fuisse, quo curaret vt breuiarium nostri ordinis in multis deturpatum & corruptum in presenti capitulo purgaretur & reformaretur, & multa circa diuinum officium in melius cõmutarentur. Et propterea fuisse sibi oraculum sanctissimi. D. nostri Papæ a nostro reuerendis. protectore collectum, in hæc verba transmissum.

Nos Ioannes miseratione diuina Episcopus Portuensis. S. R. E. Cardinalis de Saluiatis vulgariter nuncupatus, ordinis prædicatorum protector. Vniuersis & singulis has nostras litteras inspecturis, fidẽ facimus, & in verbo veritatis attestamur, qualiter hodie sanctissimus in Christo pater & dominus noster D. Iulius diuina prouidentia Papa tertius. Viuæ vocis oraculo, nobis & ad instatiam nostram super hoc facto concessit, quod quicquid in proximo generali capitulo ordinis prædi. anno videlicet. 1551. celebrando, magister generalis ipsius ordinis cū Prioribus Prouincialibus ad diuinum pertinens officium ordinauerint, mutauerint, correxerint, addiderint, vel minuerint, to-

tum id habeat vim & robur constitutionum, ac si per tria capitula generalia cōtinua fuerit approbatum, & approbatum fuisset. Non obstantibus constitutionibus præfati ordinis in contrarium facientibus quibuscumq;. In quorum fidem præsentēs manu propria subscriptas fieri, & per infra scriptum secretariū nostrum subscribi, sigilliq; nostri quo in similibus vtimur iussimus & fecimus appensione muniri. Datum Romæ in palatio nostræ residentiæ anno a natiuitate domini. M D L. die vero. xvij. Decembris. Pontifi. sanctissimi domini nostri, prælibati anno primo. Io. Episcopus portuen. Cardinalis vt supra Dominicus Rosinus secret. de mandato &c.

Hæc igitur supradicta auctoritate suffulti, infra scripta nos circa prædicta ordinasse denunciamus. Videlicet.

In primis pro conseruanda & magis exaltanda solennitate dierum dominicalium, qui in tota ecclesia in memoriam dominicæ resurrectionis ab omnibus vniuersaliter celebrantur, ordinauimus vt de cætero ipsi dominici dies ita celebrentur per totum annum, quod quando festum aliquod simplex in ipsa dominica euenerit, in secundam feriam vel in aliam sequentem, si in secūda, aliud simplex vel maius fuerit trāsferatur. Officium vero de simplici octaua noni solenne propter dominicam dimitatur: nisi in dominicis quæ occurrunt inter natiuitatem domini, & octa. epiphaniæ: & etiam in die octa. apostolorum Petri et Pauli, propter propriam homiliam. In octauis vero aut infra octauas solēnes fiat officiū de octauis: sed legatur tamen homilia dominicalis, nisi octaua fuerit habens propriam homiliam. Homilia vero de vigiliis, exceptis natiuitatis domini & epiphaniæ, si vigiliæ in dominica euenerint, in præcedēti sabbato legantur, licet fiat officiū de beata virgine. Si autē in ipso sabbato festū aliquod simplex aut maius fuerit, pro illo anno ipsa homilia de vigilia omittatur. In omnibus autem missis ipsarum dominicarū, & similiter in missis & officiis festorum duplicentur cantus qui pro festis semiduplicib; notati sunt, prout alias ordinatum est,

Decla

Declarantes inter octauas solennes, quattuor tantum solennissimas esse, videlicet, natiuitatis, resurrectionis, Penthecostes, & corporis Christi, in quibus omnibus diebus octauarū Credo, in missa cantandum est. In cæteris vero octauis nequaquā, prout alias declaratum fuit. Et idcirco mandamus missalia aliter habentia corrigi, & hanc rubricam inter cæteras annotari. Octauæ vero natiuitatis & visitationis beatæ Mariæ virginis non debent tanquam solennes alicubi celebrari.

I T E M confirmauimus vt de beata Martha fiat festum duplex & quod de ea officium dicatur prout habetur in cōmuni vnius virginis, excepto quod pro primo hymno dicatur. Huius obtentu &c. prout consuetum est, & in primo R. vbi dicitur pro cuius amore sanguinem tuū fudisti, dicatur pro cuius amore seculum contempsisti.

I T E M pro beata Anna & pro beata Elisabeth vidua, vbi de ipsa fiunt. ix. lect. & pro similibus si quæ occurrerint, iuxta consuetudinem Romanæ ecclesiæ, nouum officium de non virginibus neq; martyribus approbauimus: quod in fine curabimus apponendum.

In conceptione vero seu in sanctificatione, præsentatione, & visitatione beatæ Mariæ virginis, fiat officium sicut in natiuitate eiusdem, & in festo vndecim millium virginum, vbiq; de communi plurimorum martyrum, & de beato Ioseph tam in officio quam in missa præter epistolam & euangelium de communi confessorum, prout alias ordinatum est, & cōmuniter in toto ordine obseruatur. Et noua officia & missæ consimiles de breuiariis & missalibus tollantur.

I T E M ordinauimus, quod de officiis translationum sanctorū nostri ordinis seu aliorum de cætero nihil fiat, nisi in conuentibus vbi translata dicta sanctorum corpora requiescunt.

I T E M ordinauimus quod festa sancti Hilarij Pictanien. magni fidei defensoris die. xiiij. Ianuarij, cum memoria sancti. Foelicis dimisso beato Remigio, de quo die. viij. Octobris agitur, & sanctorum Cornelij & Cipriani diedecimo sexto Septem

Septembris. Item patris nostri Athanasij. Die. 9. Maij. Sancti
Ioannis Chrisostomi die. 27. Ianuarij, & Magni Basilij. 14. Iunij
sub festo duplici celebrentur.

ITEM absoluius tam chorum quam ministros altaris
ab obligatione recitandi vigiliis trium lectionum pro mortuis,
prout hactenus obseruatum est. Et in recompensatione, pro de
bito iusticiæ & charitatis, ordinauimus, & ita seruari volumus,
vt nullis festis aut octauis etiam solennibus obstantibus (preter
octauas paschæ & Penthecostes, totum officium pro ipsis de
functis cum nouem lectionibus qualibet hebdomada, semel,
ab omnibus & singulis fratribus, tam in choro quam extra exis
tentibus persoluatur. Et in mane sequenti pro ipsis vna missa
cantetur de Requiem (si non sit dies multum solēnis, alias can
tetur missa ordinaria cū oratione. Omnipotēs sempiternæ deus
qui viuorum dominaris &c. & cum aliqua processione per clau
strum vel per ecclesiam cum *R.* vel responsoriis &c. & hoc in
uiolabiliter in omnibus conuētibz nostri ordinis obseruetur.
Super quo tam prælatorū quam cantorum conscientias oneri
mus. Qui etiam curent, vt tali die & hora prædicta fiant, qui
bus omnes possint melius interesse. Ad quæ omnes & singuli
teneantur, etiam magistri & actuales lectores, suis dispensatio
nibus non obstantibus.

ITEM vt in officio quotidiano beatæ virginis tam in ves
peris quam in matutinis semper fiat memoria post primā colle
ctam de beato Dominico: deinde de sanctis ordinis, postea de
patrono ecclesiæ, vbi est consuetudo, & vltimo de sanctis om
nibus, & pro pace. Et in officio maiori nullæ fiant aliæ memo
riæ, nisi quæ particulariter pro tempore sunt signatæ.

ITEM quod in memoria sanctorum nostrorum nomen
sancti Antonini tāquam pontificis, prout decet, nomini sancti
Thomæ & Vincentij præponatur, & in letaniis recitetur inter
Pontifices post sanctum Nicolaum.

ITEM declarauimus, letanias debere dici in choro, quādo
sit de feria prout hactenus factū est, sed in eis non repetantur a
choro

choro nomen alicuius sancti: sed solum respondeatur Ora pro nobis, neq; dicantur post matutinas, sed in fero precedenti post completorium, vbi melius omnes fratres cōueniant, qui tamen non conuenerint, vel extra conuentum fuerint ad eas minime teantur.

ITEM quod in ipsis leraniis nomina sanctorum qui non habentur in antiquo ordinario, a nemine apponantur, & appo sita deleantur.

ITEM denunciamus, nos ordinasse correctionē lectionarij sanctorum, ita. s. vt in festis etiam sanctorum, si sunt nouem le ctiones, tres ex illis, si vero trium vna saltem de sacra scriptura legantur, exceptis hebdomadibus paschæ & Penthecostes, & historiæ, aut apochriphæ aut minus verisimiles: vt de pluribus apostolis, de beata Anna, de beata Vrsula, de præsentatione bea tæ virginis & cōsimiles, omnes pro honore nostri ordinis remo ueantur, & lectiones potius de autenticis sanctorum sermoni bus ponantur. Et idem dicimus de multis missis nouis appo sitis in missalibus, ad quæ perficiēda reuerendissi. patri nostro Generali nostram authoritatem commisimus, vt per suos so cios, vel alios idoneos, tam missalia quam breuiaria, & ordina rium siue rubricas ab huiusmodi repurgari & reformari faciat mutando etiam (si videbitur) aliquot homilias & sermones, præsertim sine certo titulo in lectionariis: tam de tēpore quam de sanctis. Et propterea, omnibus & singulis fratribus nostri ordinis, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna grauioris cul pæ præcipimus, ne ante præfatam correctionem, alia breuiaria vel missalia, imprimi faciant, aut permittant, sed postquam tali ter reformata impressa fuerint, sua priora & præsertim Hispali impressa, ad eandem formam corrigant, & emendent.

ITEM denunciamus nos ordinasse, vt cōpletorium, etiam diebus ieiuniorum semper in choro, per Iube donne &c. In cipiatur, & quod quando dicitur Noctem quietam, omnes fra tres, sicut in aliis benedictionibus inclinent, prout in multis prouinciis obseruatur, & quod huic ordinationi contrariari vi detur

detur in constitutionibus capitulo de collatione, corrigatur conformiter ad hanc determinationem.

I T E M quando dicitur psalmus Laudate pueri, omnes erecti inclinent caput ad Sit nomen domini benedictum sicut ferre in toto ordine obseruatur.

I T E M quod missa tali voce adeo distincte dicatur, quod sacerdos audiri & intelligi possit a populo circumstante, e contra vero canon & verba consecrationis proferantur secreto & reuerenter & facientes contrarium puniantur.

I T E M quod in missa tam priuata quam cōmuni, nihil quod notatū in nostro ordinario non est, interponatur: sicut versus quidam inter kyrie Cuncti potēs genitor &c. cum sequentibus & in Gloria in excelsis in missis de Beata virgine, post versum Tu solus sanctus Mariam sanctificans. Tu solus dominus Mariam gubernans &c. quæ in aliis capitulis proposita, nequaquam aprobatæ fuerunt. Sed neq; post communionem interponat sacerdos (sicut quidam faciunt) Nunc dimittis, vel O sacrum conuiuium, vel alia huiusmodi alta voce: sed simpliciter quod ore sumpsimus &c. Et expediat se ad missam perficiendam, plicationem corporalis reseruans post benedictionem, quando euangelium In principio dicitur post quod etiam alia non addantur.

I T E M quod pax detur, tantum cum patena vel aliqua imagine tam ministris altaris quam fratribus in choro existentibus.

I T E M pro subleuandis conuersis, tam fratribus quam sororibus, qui magis pro seruitiis aliorum, quam pro diuinis officiis recipiuntur, a tam multa recitandi obligatione statuimus, quod pro matutinis loco viginti octo, vel quadraginta Pater noster, tam in diebus trium, quam nouem lectionū sufficiant viginti quattuor. Pro vesperis duodecim pro cæteris, autem horis septem Pater noster, vt hactenus seruatum est. Pro
psalterio

alterio vero in suffragiis defunctorum, pro Quingentis Pa-
 ter noster, dicant cētum quinquaginta, & pro psalmis poeniten-
 tialibus vbi centum habebant, sufficiant viginti quinque, & ita
 constitutiones in capitulis de conuersis, & de suffragiis mor-
 tuorum reformentur. Et hæc omnia quæ tam de missa quam
 de officio ordinata præmisimus, tanquam si habeant tria ca-
 pitula continua, vt supra denunciatum est, sunt ab omnibus
 obseruanda.

*para
classi dedi-
gentes*

I T E M denunciamus, nos renunciassse omnibus priuilegiis
 presertim minorum in quantum tangūt authoritatem, de
 audiendis confessionibus fratrum, in præiudicium prælato-
 rum & authoritatem prælatorum in promouendis fratribus
 ad sacerdotium infra vigesimum quartum annū completum
 inhibentes omnibus prioribus, etiam prouincialibus, ne ante
 dictum terminum a iure positum exponant quenquam ad sa-
 cerdotium.

I T E M cum monialium cura, a principio ordinis reue-
 rendissimo Generali vnica demandata fuisse noscatur, denun-
 ciamus, nos renunciassse, & ita renunciamus moniales, S. xisti
 de vrbe & eas omnibus gratis, & beneficiis ordinis nostri pri-
 uamus si statim a noticia præsentis intimationis non renun-
 ciauerint literis in forma breuis. Quibus volunt prouinciali &
 priori vnius conuentus subesse non autem generali. Hoc
 enim tāquam monstrum & schisma iudicauimus prorsus ano-
 stro ordine explodendum.

*et facultas heri promouendi ad sacerdotem, ante. 24. annis. manet magistro
 gentis ut patet
 actas capituli
 celebrati. tome
 anno 1558.
 sed modo neq
 generalis ad pot. qu
 id videret consilio
 fuerit. scilicet. 23.
 cap. 12
 nisi sit ordinis
 anno 1558.
 quod etiam declar
 inc. incipit. hinc
 nichil. anno. 1564*

INCHOATIONES.

INchoamus, vt in capitulo de electione Prioris Prouinciæ
 lis vbi dicitur de electione Prouincialis fienda extra capitulum
 quod tantum spectet ad Priores conuentuales & ad præ-
 dicatores generales, & duos fratres de quolibet cōuentum mu-
 tetur hoc, & dicatur & ad vnum fratrem de quolibet conuen-

tu &c. & hoc ad euitandū tot expensas, & superfluos discursus
& immediate vbi subsequitur (ad hoc idē, pro qualibet electione
prioris prouincialis fienda nouiter electos) dicatur, nouiter
electum, & addatur, nisi cōfirmator præsens fuerit, vel in tam
parua distantia quod ante dissolutionem prioris congregationis,
potuerit de cassatione electionis prius factæ (si eam cassari
contingat) nuncium peruenire. Tunc enim & secunda & tertia
(si opus fuerit) electioq; d e osdem pertinebit, & hoc propter cau-
sam supradictam. Et infra vbi dicitur (vnus autem de illis
duobus electoribus illo anno, in socium prioris cōuentualis eli-
gatur) notetur cōformiter ad supradicta, vt dicat (& ille elector
supradictus, sit illo anno socius prioris).

ITEM in cap. de elect. magistri ordinis, vbi dicitur. Si au-
tem in aliqua prouincia prouinciale capitulum fuerit celebra-
tum, & in proximo festo Penthec. electio magistri fuerit facien-
da, diffinitor cap. generalis in anno diffinitorum & socius eius
sint illo anno magistri ordinis electores, subiungatur, si autem
quia capitulum generale instare illo anno nō putabatur, vel ex
alia quacūq; causa, diffinitor & socius prædicti nō fuerint eie-
cti, neq; suppetat tempus vt eligātur, vel futurum cap. sit prio-
rum prouincialium, tunc duo de diffinitoribus præcedentis ca-
pituli prouincialis &c.

ITEM inchoamus vt in cap. 8. de cap. generali, vbi dicitur
priorēs quoq; prouinciales absoluti. Loca in prouinciis, in qui-
bus præfuerunt super omnes alios vbiq; habebunt, addatur, &
similiter primam vocem in omnibus electionibus prouincialium
& diffinitorum & electorum magistri ordinis habebunt.

ITEM in capit. vbi dicitur, priori vero prouinciali eunti ad
capitulū generale detur socius, a diffinitoribus prouincialis ca-
pituli, addatur, qui si priorem prouincialem impediri contige-
rit, quod ad capitulum generale in anno prouincialium non ac-
cedat loco ipsius, cum prioribus prouincialibus admittatur, ad
omnia tractanda & diffinienda. Et hoc in tribus capitulis ge-
neralibus fuit alias ordinatum.

Confirmamus ordinationem factam in capitulo præcedenti quod nullus fratrum nostrorū accedat ad curiam Romanam, sine expressa licentia sui prouincialis habita in scriptis, & hoc sub pœna carceris statim incurrenda, quam ordinationem, etiam ad fratres Romanæ prouinciæ extendi volumus.

ITEM confirmamus, quod quâdo pulsantur organa in missa Gloria in excelsis a choro & organis alternatis: Credo autem totum a choro dextro & sinistro, vel a cātoribus & choro, alternatis similiter versibus cantetur.

ITEM confirmamus, quod graduati aliter quam per viā ordinis siue per breue, siue per saltum non habeant locum, quo usq; per capitulum generale fuerint approbati.

ITEM confirmamus, quod in conuentu Parisiensi, baccalāuri extraordinarij admittantur ad consilium patrū eiusdē conuentus. Et in determinationibus promouendorum, excludantur officiales, qui de eorum sufficientia iudicare nequeunt.

ITEM confirmamus determinationem pro eodem cōuentu a reuerendissimo generali factam, quod in in promouendis stetur determinationi consilij Parisiensis, & non capituli congregationis.

ITEM confirmamus sententiam latam a reuerendissimo Generale inter conuentus pruinens. Prouinciæ Franciæ & trescentem cōgregationis Gallicanæ circa terminos eorundē, & f. Stephanum Mangonis si (vt dicitur) ab illa sententia appellauit extra ordinem magisterio priuamus, & respicientes arctitudinem terminorum præfati conuentus Pruiuenē, & eius paupertatem mādamus, quod nullus nostri ordinis audeat prædicare, vltra fluuium matronæ a Parisiis, absq; licentia prioris Pruiuenensis.

DECLARATIONES.

B Declaramus

DE claramus conformiter ad nostras constitutiones neminem posse assumere gradum magisterij in Theologia nisi prius actus exercuerit pro forma & gradu dicti magisterij per annos quattuor ad minus in aliqua vniuersitate: declarâtes cōuentus vniuersitatum in quibus dicti actus exerceri possunt esse infra scriptos, videlicet.

In primis conuentum nostrum Parisiensem.

Item in prouincia Hispaniæ, conuentum Salmantinum, Valeroleolanum, Segobiensem & de trianos.

In prouincia Tolosana conuentum Burdegalensem.

In prouincia Franciæ conuentum Bituricensem.

In prouincia vtriusq; Lombardiæ, conuentum Bononiensem.

In prouincia Romana conuentum Perusinum.

In prouincia Regni conuentum Neapolitanum sancti Dominici.

In prouincia Prouinciæ conuentum Aquensem.

In prouincia Aragoniæ conuentus Barchinonensem, & Valentinum.

In prouincia Trinaciæ conuentum .S. Dñici de Panormo.

In prouincia Portugalliæ conuentū Vlixbonensem & de bello.

In prouincia Bethica conuentū Cordubensem & Hispalensem.

In prouincia inferioris Germaniæ, conuentum Louaniensem.

In prouincia sancti Thomæ conuentum Andriensem.

In prouincia Calabriæ conuentum Consentinum.

In congregatione Gallicana conueutum Nanctensem.

In congregatione Franciæ conuentum Tolosanum.

In prouincia sanctæ Crucis indiarum conuentum ciuitatis sancti Dominici.

In vicaria sancti Dominici conuentum Patauinum.

In vicaria Romana conuentum sanctæ Mariæ nouellæ de Florentia.

In vicaria sancti Petri martyris conuentum sancti Eustorgij Mediolanensis.

Pro

Protestamur autem actus scholasticos siue lecturas sententiarum extra hos conuentus supradictos nullatenus in posterum debere cuiquam pro suscipiendo magisterio suffragari; salua tamen concessione apostolica, facta aliis vniuersitatibus prouinciæ Franciæ.

Declaramus reuerendum vicarium congregationis Gallicanæ pro tempore, in determinationibus promouendorū nostri conuentus Parisiēsis, non habere, nisi vnā vocem tātum sicut in toto ordine consuetum est, & quia contrarium hoc anno factū percepimus, idcirco fratrem Petrum Richer congregationis prædictæ ad lecturam bibliæ in conuentu Parisiensi per talem vocem determinatum cum deiectione alterius qui alioquin plures habebat, admittere nolimus.

ITEM declaramus nullum prouincialem vel vicarium habere potestatem dispensandi ordinarie, cum vno vel pluribus conuentibus super esu carniū in cōmuni: esseq; hanc censendam non pro causa dispensationem, sed magis ipsarum constitutionum immutationem.

ITEM declaramus domum sancti spiritus Toletani, idest beatas siue sorores ad eam pertinentes, esse exclusas a nostri ordinis obedientia, quas & nunc denuo excludimus & renunciamus, ac propterea liberatum esse monasterium matris dei eiusdem ciuitatis, ab annua obligatione soluendi dictæ domui vel beatis viginti fanegas tritici, quas debebat ex dispositione domini Martini.

ITEM declaramus in prouinciis indiarum, sufficere senarium numerum fratrum, ad conuentum constituendum, prout authoritate apostolica est concessum.

ITEM declaramus & determinamus Prouinciales nostros Franciæ & Germaniæ inferioris in posterum expleto quadriennio prouincialatus, statim fore a suo officio absolutos, & ita eos nunc pro tunc a dicto officio absolutos decernimus, & declaramus iuxta determinationem apostolicam Iulij Papæ secundi.

Accepta
B 2

ACCEPTATIONES.

ACCEPTAMVS breue apostolicum olim a Reuerendissimo Cayetano a Leone Papa decimo impetratum, directum congregationi Tusciae in hac verba.

LEO PAPA
decimus.

DILECTI Filij salutem & apostolicam benedictionem, exposuit nobis dilectus filius Thomas vestri ordinis magister generalis, quod licet ipse, cum multorum patrum vestrorum consilio pro quiete, & pacifica libertate votorum, in electionibus, & in aliis quibusdam rebus, quantum in se fuit, ordinauerit, & statuerit, quod vota singulorum sic essent secreta, ut nullus posset scire alicuius determinatae personae votum, ac per hoc electiones fierent, per viam compromissi, ita limitati, ut scilicet a compromissario, vel compromissariis eligatur, qui a maiori parte omnium eligentium, & una amplius voce esset nominatus per cedulae singulorum, in quibus nomen tantum unius eligendi scriptum esset, alia vero quae circa determinatas personas per suffragia fieri solent, ut recipere aliquem ad habitum vel professionem, instituere aliquem in syndicum, & alia huiusmodi per fabas albas & nigras, vel aliquid simile fierent: verum quia in dubium verti posset, an in electione per viam compromissi sic limitati, requiratur consensus omnium, in hanc formam, & si confirmatori per hoc auferretur via, discernendi ex decreto electionis meritum, & zelum eligentium, ut nos providere dignaremur de benignitate apostolica, humiliter supplicavit. Nos attendentes pacem ipsam esse quid precipuum bonum, praesertim eorum qui in religione conveniunt & in electionibus libertatem votorum esse maxime fovendam

Altaha
A. F. K.
A. W. ne.
ho. 37.

fouendam. Huiusmodi supplicationibus inclinati, tenore præfentiū apostolica authoritate, litteras magistri Generalis, prædictas, quas vna cum contentis in eisdē, ac si de verbo ad verbū infererētur, pro expressis habemus, approbātes statuim⁹, & de cernimus, vt non solum in dicta vestra congregatione: sed etiā in vniuerso prædicatorum ordine, & monasteriis sororū dicto ordini cōmissis, in omnibus electionibus, dicta forma vt præfertur, seruari possit, ita tamen quod duæ partes eligentiū consentiant in eam formam, cum non sit verisimile duas partes cōsensuras in dictam formā, debito zelo postposito. Vosq; in domino hortamur, vt in fauorem pacis huiusmodi formam amplectamini. Et nihilominus mandamus vobis, vt alia quæ per suffragia absq; canonica electione, circa determinatas personas per vos concludenda sunt, collatione prius factā, & auditis omnibus volentibus aliquid, in negotio de quo agitur dicere, cum ad vota peruenitur per fabas vel simile, vota nō nisi secrete dentur: non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis ac dicti ordinis, cæterisq; in cōtrariū facientibus quibuscunq;. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die vigesima tertia Februarij, Pontificatus nostri Anno secundo, Iacobus Sadoletus.

NO S Igitur apostolicas litteras acceptantes, declaramus hanc formam cum aliis quæ in constitutionibus sunt, fratribus electoribus debere proponi, quam si duæ partes acceptauerint, cōpromissarios eos eligere oportebit qui ad bancum resideant, cædulas recipiant, numerent, & si conueniant cum numero vocaliū, aperiant, legant, cōputum faciant, & electionis deniq; decretum forment, quæ quidem compromissariorū electio, ita fieri debet. Vt proponātur primo antiquiores quousq; duo vel tres inueniātur, qui a maiori parte vocalium sint recepti, quorum antiquior si aliquem in cædulis, a maiori parte & vna amplius vt pote a duodecim, si sint viginti, vel ab vndecim si sint decem & nouē, nominatum

inuenerit publicata electione , decretum in hæc verba formet.

E Go Frater. N. Primus compromissarius huius capituli, vice mea & meorum collegarum, virtute compromissi in nos facti, eligo fratrem. N. in priorem huius conuentus, vel in priorem prouincialem huius prouinciæ, in nomine patris & filij & spiritus sancti amen.

Neq; autem obstat, quod ille qui formare debet decretum, non nominauerit eligendum, quia non eligit virtute sue nominationis: sed tanquam compromissarius, virtute compromissi in se facti. Ponitur autem in ipsa forma, quod ultra maiorem partem vna adhuc vox seu nominatio requiratur, ne si forsan (quod absit) aliquando, se quisq; in sua cardula nominauerit, electio sufficienti vocum numero defraudetur.

I T E M acceptamus, nostras nouas prouincias indiarum: videlicet, sanctæ crucis, in insula Hispaniola, sancti Iacobi de Mexico, & sancti Ioannis Baptiste del Peru, & propter earum magnitudinem, eas iterum diuidendas, & secundum petitionem consilij regij, & earundem prouinciarum opportunitatem, iuxta audientias regias terminandas censuimus, & ita diuidimus & terminamus.

Prouincia sanctæ Crucis habeat insulam Hispaniolam cum adiacentibus insulis, videlicet de Cuba, sancti Ioannis, Portus diuitis & Iamayca.

Prouincia sancti Iacobi habeat nouam Hispaniam a terra Tequantepeque, exclusiue, vsq; ad floridam.

Aliam prouinciam ibidem de nouo erigimus, a Tequâtepeque inclusiue vsq; ad oppidum de nata Hispanorum per litus Antarticum.

I T E M a litore artico ad oppidum de Guazaqualco inclusiue, ita quod contineat quattuor Episcopatus, Videlicet, de Chiapa, Guatimala, Nicaragua, Honduras, & appelletur prouincia sancti Vincentij de Chiapa, quam cum aliis recipimus, cum omnibus gratiis & priuilegiis quibus prouincia sancti Iacobi

12 199

Iacobi potitur nec non & alia prouincia nri ordinis, dâtes sibi pro hac prima vice, in prouinciale per quattuor annos fratrem Thomam de Turre, & in terra veræ pacis mandamus construi conuentum sub nomine beati Dominici patris nostri, cui pro prima vice præficimus in priorem fratrem Petrum de Angulo.

Prouinciam sancti Ioannis Baptistæ terminamus a portu nominis Dei inclusiue, & vltra quousq; terminetur, quam diuisdentes, aliam Prouinciã erigendam decernimus, sub nomine sancti Antonini de Nouo regno, cui assignamus nouum regnum de Granata, & regnũ de Popayan, vsq; ad prouinciã de Quito exclusiue, & per terram interiorem quousq; terminetur, per litus vero maris ab oppido de Acla cum prouincia Carthagenæ & sanctæ Marthæ, & Promontorij de la Acla, & Veneçuela, Cumana, cum insula de Cubagua, & ceterum litus, quousq; terminetur. Quia tamen pro nunc, sufficiens numerum fratrum & conuentuum non habet. Volumus vt sub titulo congregationis sub prouincia supradicta sancti Ioannis Baptistæ per Vicarium gubernanda remaneat, quousque melius coalescat, & nostro reuerendissimo patri Generali aliter videatur, cui nunc damus in Vicarium fratrem Petrum de Miranda, assignantes in ea fratrem Ioseph de Robles cum omnibus fratribus qui in ea sunt, & qui cum eo deputati fuerant pro prouincia del Rio dela Plata.

Quibus prouinciis, propter maximam ab orbe nostro distantiam concedimus, quod stare possint constitutionibus & ordinationibus capitulorum generalium antiquis, vsq; ad annum. 1505. neque ad nouas teneantur, nisi quatenus eis innotuerit.

Supradictas autem quattuor prouincias erectas, & constitutas mandamus in nostris constitutionibus; post prouincias sancti Thomæ & Calabriae sub suis titulis, & nominibus annotari.

ITEM acceptamus nouā congregationē in Indiis serenissi. regis Portugalliæ cū conuentu iam in ea ab ipso serenissi. Rege ædificato, quem cum aliis erigendis esse volumus sub obedientia reuerendi Prouincialis Portugalliæ, quousq; ipsa congregatio in prouinciam erigatur.

TRANSLATIONES.

TRANSFERIMUS fratrem Vincentium de sancta cruz a conuentu Granatēsi prouinciæ Beticæ ad conuentū seu collegium Complutensem prouinciæ Hispaniæ. Item fratrem Vincēntium de aldea nona cōuersum a conuētū sanctæ Chaterinæ de la vera, ad conuentū sancti Dominici de Caceres. Item fratrem Ludouicum Arnaudi a conuentu Tarraſconensi ad conuētum Draginiani. Item fratrem Dominicum de Grangia a conuentu Arelatenſi ad Narbonensem. Item fratrem Ioannem de Angulis, & fratrem Petrum Arnulphi a cōgregatione Franciæ ad conuentum Narbonensem prouinciæ Prouinciæ. Item fratrem Dñicum Fabro a prouincia Aragoniæ ad prouinciā Tolosanā. Itē Fratrem Franciscum Lereti ad conuentum Genesiaci, & fratrem Petrum de Larquerio a conuentu sancti Seueri ad conuentum Orthesij.

Licentiæ promouendorum.

LICENCIAMUS ad magisteriū in sancta theologia in prouincia Hispaniæ fratrem Dominicū de Arteaga, fratrem Aluarū Oſorio, fratrem Christoforum a Corduba, fratrem Dominicum de Cueuas, fratrem Ioannem Suarez. Ad Baccalaureatum vero seu Præsentaturā fratrem Thomam de Xuara, fratrem Ioannem Gutierrez, fratrem Petrum Lopez, fratrem Ioannem de Auila, fratrem Philippum de Meneses.

In prouincia Tholosana ad legendum sententias vsq; ad gradū magisterij exclusiue præmissio etiā rigoroso examine, fratres

Iacobum Carreria, fratrem Ioannem Bellana, fratrem Petrum Valleti, fratrem Petrum de Caza, fratrem Ioannem Fabri, fratrem Ioannem Trinoti: ad presentaturá, F. Petrum Dorjaudi, f. Leonardum Mazellieri, fratrem Manxum Goyon.

In prouincia vtriusq; Lóbardix ad magisteriũ. F. Reginaldũ de Mantua, fratrem Hieronimũ de Panormo, fratrem Stephanum de Quinciano, fratrem Andream de Imola. Ad Baccalaureatum fratrem Agapitum de Fino, fratrem Stephanũ de Asta: fratrem Vincentium de Casali.

In prouincia Romana ad magisterium fratrem Mathæum Lachium, ad Baccalaureatum fratrem Maurum Arrighetum.

In prouincia Aragonix ad magisteriũ fratrem Blasium Ferret, fratrem Thomam de los Reyes, fratrem Petrum de Salamáca. Ad Baccalaureatũ seu presentaturá, F. Dñicum de Sandozon, F. Thomá de Siuel, F. Petrũ de Arques, F. Antoniũ capomar, F. Ioãnem Ladró, F. Laurentiũ Lopez. Cum hac tamẽ cõditione quod omnes supradicti de hac prouincia nõ suscipiant gradũ ante quã a nostro generali reuerendissimo examinentur.

In prouincia Prouinciæ ad magisteriũ fratrem Antonium a Granerio, & ad baccalaureatum fratrem Albertum de Grágia, & fratrem Dominicũ eius fratrem Germanum cum cõditione supradicta, quod ante generalem reueren. examinẽtur &c.

In prouincia Portugallix ad magisterium fratrem Bartholomæum de Martyribus. Ad presentaturam fratrem Alfonsum de Peralta, & fratrem Didacum de Moranes, & fratrem Georgium Timudo.

In prouincia Beticæ ad magisterium fratrem Franciscũ de la Barca, fratrem Nicholaum de Salas, fratrem Thomam de Molina, fratrem Illesonsum Carrillo, fratrem Hieronymum Caro, F. Ioannem de Burgoa: ad presentaturá seu baccalareuatum. F. Dyonisium de sanctis, fratrem Lupum de Caizedo, fratrem Antoninum de Leon, fratrem dominicum de sant Bernardo, fratrem Franciscum de Fuentes, Fratrem Alfonsum de la Mila, fratrem dominicum de Herrera.

In prouincia Calabriae ad magisterium fratrem Ioannem de Castro Cucho.

In Vicaria Romana ad magisterium, fratrem Robertum Vannuccium de Florencia.

APPROBATIONES.

Approbamus magisterium reuerendi patris procuratoris ordinis fratris Stephani Genuësis: item fratris angeli de Mutina, & fratris Placiti de Parma, & baccalaureatus fratris Reginaldi de Mantua, fratris Hieronymi de Panormo, & fratris Stephani de Quintiano, & fratris Andreae de Imola prouinciæ vtriusq; Lōbardia: itē magisteriū, f. Ioānis de Ludenia & f. Petri de Soto maiori: baccalaureatum fratris Didaci de Horozco, & fratris Ioānis de Biuero prouinciæ Hispaniæ: item magisterium fratris Ozoni vrsi prouinciæ Tolosana: item magisteria fratris Guillielmi Philon, & fratris Iacobi Furre, & fratris Iacobi Louati, & f. Ioan. Mōtot, & f. Roberti Gallart: pro, fraciæ, itē baccalaureatū fratris Matthæi Lachij prouin. Romanæ: itē baccalaureatū fratris Ioan. matthæi Valdina, in pro. Trinacriæ: item magisterium fratris Martini de Ayanço, & præsentaturā fratris Petri de Salamanca prouinciæ Aragoniæ: item magisterium fratris Alfonsi de sancto Emiliano in prouincia Germaniæ inferioris: itē magisterium fratris Ioannis Mutonis prouinciæ Prouinciæ: itē præsentaturā fratris Lupi de Auero prouinciæ Portugalliæ: item in prouincia Beticæ magisterium fratris Fœlicis Ponce de Leon: cui damus locum, a die suæ promotionis: item magisteria. f. Pauli Carpentarij, & fratris Durádi de Noalio, & fratris Ioānis Baladeri, & præsentaturam fratris Ioannis Pinarij congregationis Franciæ & fratris Antonini de Gryptulis, prouinciæ sancti Thomæ. Item fratris Ioannis Antoni Corradini, & fratris Hieronymi Vielmi, & fratris Ioannis Baptistæ Diedo, vicariatus sancti Dominici.

I T E M approbamus magisterium fratris Illelsoni Burgen
lis

sis & presentaturam fratris Antonij a Leone & fratris Petri de Ortega prouinciæ sanctæ crucis, cum hoc quod non promoveatur ad magisterium, nisi legerit per quattuor annos & a sua prouincia proponatur.

ITEM approbamus magisteria fratris Dominici de Guzmá, & fratris Bernardini Vique, & fratris Francisci de Vargas, & item magisteria, & presentationes omnium licenciatorum, in presenti capitulo, & aliorum promotorum, a nostro reuerendissimo patre Generali, hac tamen conditione & declaratione posita, vt omnes & singuli locū suū ordinate tenere debeant, ac si vniuersi presenti die & hora simul magisteriū suscepissent.

ITEM approbamus & confirmamus reprobationem magisterij fratris Iulij Albergheti, Vicariæ sancti Dominici, & fratris Simonis de Termis, prouinciæ Trinacriæ, quos etiam (si opus est) denuo magisterio priuamus.

Approbamus ordinationes factas a reuerendissimo patre generali in visitatione conuentus Parisien. pro ipso conuentu & studio, addentes, pro subleuatione expensarū, quod Vicarius generalis congregationis, tam in prima visitatione, quam in secunda quam facit causa determinationum promouendorum, non possit in eodem conuentu manere, nisi per decem dies, pro qualibet illarum.

ITEM approbamus, ordinationes eiusdem, in conuentu Burdegaleñ, factas, tam pro erectione studij, quā pro morum restauratione.

ITEM approbamus, ordinationes factas, a reuerendo prouinciali Angliæ in visitatione prouinciæ Calabriae, & a Generali reuerendiss. confirmatas, & præsertim, quo ad studium, & modum & ordinem promouendorum.

ITEM approbamus, studia conuentus, aquensis & mōtis Pefulani, in prouincia Prouinciæ: ita tamen quod in Aquensi tantū, actus Scholastici pro gradib⁹ suscipiēdis exerceri possint mandantes reuerendo prouinciali, sub pœna absolutionis ab officio ne in aliquo ipsorum, lectiones, intermiti sinat.

Item

ITEM approbamus studia in conuectu Vlixbonensi & de bello, prouinciæ Portugaliæ.

ITEM approbamus studium erectum in ciuitate sancti Domini, prouinciæ sanctæ crucis indiarum, cui damus in regentem, fratrem Illesonsum Burgen.

ITEM restituiumus studiū, in conuentu Biturcenſi prouinciæ Franciæ, cui damus in regētem, fratrem Guiliermum Philon: mandantes sub præcepto formali & sub pœnâ absolutio- nis reuerendo Prouinciali Franciæ, quod quam primum, prouideat, de officialibus, & studentibus.

ITEM approbamus scholas erectas a reuerendo Prouinciale sancti Ioannis Baptistæ in sua prouincia, ad docendum in- dos rudimenta fidei.

ITEM approbamus lectionē sacræ scripturæ, in conuentu ciuitatis regum, prouinciæ supradictæ pro qua damus in lectorem, fratrem Dominicum de sancto Thoma.

Prouisiones studiorum.

IN conuentu & studio nostro Parisiensi, assignamus in regētem principalem fratrem Ioannē Benedicti magistrum. In secundum fratrem Henricum Gerasij magistrum. In tertium fratrem Ludouicū de Bolo magistrū. In quartum fratrem Iulianum Freneum magistrū quem propterea a prioratu quē gerit absoluiumus, in quo (cum reuerendis. Generalis autoritate Parisiis legeret) neq; poterat confirmari.

Ad legendum sententias, pro anno quinquagesimo secundo in magnis scholis, fratrem Antonium de Mendoça, prouinciæ Bethicæ: in paruis scholis, fratrē Albertū Freulliet, prouinciæ Franciæ, & ad lecturam Bibliæ fratrem Ioannem Casdual, congregationis Gallicanæ.

Pro anno quinquagesimo tertio. Ad lecturam sententiarum, in magnis scholis fratrem Nicholaum Burinum cōgregationis Gallicanæ. In paruis scholis fratrem Rochum Mamerot prouinciæ Franciæ.

Ad

Ad lecturá Bibliæ fratrem Robertum Fourre Prouinciæ Franciæ, pro anno quinquagesimo quarto: ad lecturam sententiarũ in magnis scholis; fratrem Petrum Guillioti congregationis franciæ, in paruis scholis, fratrem Ioannem Aridiensem congregationis Gallicanæ. Ad lecturam Bibliæ fratrem Dyonisium Bodardi congregationis Gallicane.

In studio Bononiensi assignamus eo, squi deputati sunt per capitulum prouinciale.

In studio Salmantino damus in regentem primum, fratrem Petrum de Soto maiori: in secundum, fratrem Dominicum de Cueuas: in baccalaureum, ad legendum sententias, & in magistrum studij & biblicum quos ordinauerit reuerendus prouincialis Hispaniæ.

In studio Neapolitano pro tribus annis damus in regentem fratrem Vincentium de Licio magistrum, vel fratrem Marcũ de Castro maris magistrum, alterum scilicet duorũ, quem reuerendus prouincialis cum bono consilio determinauerit, qui & eodem modo de baccalaureo prouidebit.

In magistrum studij pro primo anno fratrem Vincentium de Melphi: pro secundo fratrem Bartholomæum de Polla: pro tertio, fratrem Ioannem de Neapoli: in regentem Methaphysicæ, fratrem Antonium de martina magistrum.

In studio Perusino damus in regentem pro tribus annis, fratrem Matthæum Lachium; quem licentiauius ad magisterium: in baccalaureum fratrem Maurum Arrighettum, in magistrũ studij pro primo & secundo annis fratrem Thomam Rembottũ, pro tertio fratrem Basilium depisis.

In studio Barchinonensi damus in regentem pro tribus annis, fratrem Petrum Martyrem coma magistrum: in baccalaureum fratrem Raymundum Pasqual: in magistrum studij fratrem Michaellem Pinedo.

In studio Valentino prouidebit Reuerendus prouincialis Aragoniæ.

In studio Cordubensi, damus in regentem pro tribus annis:
fratrem

fratrem Illesonsum Carrillo: in baccalaureū, fratrem Lupum de Cayzedo.

In studio Hispalensi, damus in regentem pro tribus annis fratrem Ioannem de Burgoa: in baccalaureum, fratrem Alfonso de la Milla: de magistris studentium, prouidebit reuerendus prouincialis Beticæ.

In studio Nanetenſi aſſignamus ad lecturam ſententiarum pro hoc anno. 1551. Fratrem Dominicum Sergeant conuentus Laualenſis, & fratrem Ioannem Perdier conuentus Argentomenſis.

Pro anno. 1552. fratrem Antonium Choleti conuentus Montis Miliani, & fratrem Franciſcum de Pipere conuentus Treceñſis.

Pro anno. 1553. fratrem Ioannem de Valle conuentus Argentomen. & F. Ioannem Mahault cōuentus Guerrandiæ.

CONCESSIONES ET COMMIS-

siones, & abſolutiones.

Concedimus prouinciis indiarum, propter deficientiam ſargiarum de lana, vt poſſint vti, tuniculis lineis groſſis ſecundum morem patriarum.

ITEM concedimus prouinciæ ſancti Ioānis Baptiſtæ vt in aliquibus conuentibus propter maximam carentiam piſcium, & eorum peſtiferā qualitatem, poſſint veſci carnibus, etiam in conuentibus, ſecundum diſcretionem reuerendi prouincialis.

ITEM concedimus ſupradictis prouinciis indiarum, vt ſi neceſſarium videbitur, propter nimiam locorū diſtantiā poſſint capitula prouincialia a quadriēnio in quadriēnium ab vna ſcilicet electione prouincialis ad aliam electionem.

Concedit reuerendiſſimus omnibus fratribus quod poſſint eligere ſibi cōfeſſarium vnum ex fratribus noſtri ordinis ex poſitis ad cōfeſſiones fratrum, a quo poſſint abſolui ab omnibus & ſingulis cenſuris caſibus peccatis & criminibus a quibus poteſt eius reuerendiſſima parternitas, de preteritis tamen uſq; ad diē notitiæ huius conceſſionis.

Concedit præterea, quod quilibet prouincialis & diffinitor huius capituli possit recipere vnum apostatam, in suis prouinciis ad habitum & gratias ordinis.

Concedimus fratribus conuētus nostri Parisien. pro necessaria sustentatione pauperū studentium & remotione multorum in conuenientium & dissolutionū, vt possint in cōmuni tribus diebus in hebdomada vesci carnibus. Mandātes reuerendo priori vt eos hac nostra cōcessione vti & potiri permittat. Curans magis, vt tā his tribus quā aliis diebus omnes fratres, tam graduati quam non graduati compareant in communitate, neq; vllatenus comedant in cameris vel diuerticulis, in destructionem maiorum religionis & vitæ reformatæ.

Absoluimus siue absolutum declaramus a prouincialatu prouinciæ Franciæ. f. Stephanū Paris magistrū assumptum ad episcopatum, & instituimus vicarium prouinciæ & electionis fratrem Petrum diuole magistrum & priorem Altisiodoren.

ITEM absoluimus a prouincialatu Germaniæ inferioris fratrem Theodoricum de Eschenobia & instituimus, f. Cornelium ab Eerborne vicarium prouinciæ & electionis.

Suffragia pro viuīs.

Pro sanctissi. dño nro Papa, quilibet sacerdos vnam missam.

Pro serenissimo dño nostro Imperatore, & pro illustrissimo Principe filio ipsi⁹, & prole regia quilibet sacerdos vnā missam.

Pro serenissimo Rege Portugalliæ, cum Regina & principe filio ipsorum, quilibet sacerdos vnam missam.

Pro illustrissimo ac reuerendissimo protectore nostro cardinali de Saluiatis, quilibet sacerdos vnam missam.

Pro illustris. ac reuerēdissimo domino cardinali Compostellano, patrono & benefactore nostro singularissimo, quilibet sacerdos vnam missam.

Pro reuerēdissimis dominis Archiepiscopo Toletano, Patriarcha Saguntino, & episcopo Malachitano, & episcopo Ciuitatensi, quilibet sacerdos vnam missam.

Pro

Pro reuerendissimis dominis archiepiscopis Hispalensi & Granatensi & episcopis Segouienti & Abulensi, & episcopo sancti Thomæ, quilibet sacerdos vnam missam.

Pro illustrissimis dominis Duce & Ducissa Albæ cum prole sua, quilibet sacerdos vnam missam.

Pro illustrissimis dominis Duce Metinæ, Duce de Arcos, & Comite de Vreña, cum vxoribus & prole, quilibet sacerdos vnam missam.

Pro illustrissimo domino Comite Benauentano, quilibet sacerdos vnam missam.

Pro illustrissimis dominabus domina Marchionissa de Pliego, & domina Marchionissa de Villena, quilibet sacerdos vnā missam.

Pro illustrissimo domino episcopo Salmanticensi & eius collegio, quilibet sacerdos vnam missam.

Pro illustri domino Roderico mexia, & aliis nobilibus dominis huius inclytæ ciuitatis Salmaticensis, & aliis benefactoribus huius regni, qui etiam elemosinas pro hoc nostro capitulo contulerunt, quilibet sacerdos vnam missam.

Pro bono statu & reformatione totius nostri ordinis, ac reuerendissimi magistri generalis, cum eius societate, nec non pro reuerendo procuratore ordinis, quilibet sacerdos vnā missam.

Et vbi imponitur sacerdotibus vna missa, clericis semper letania, conuersis decies Pater noster imponuntur.

Suffragia pro defunctis.

In primis pro anima reuerendissimi domini Cardinalis de Ursinis domini Matthæi ex ordine nostro assumpti, qui perperuā dedit elemosinā nostro generali capitulo in suo testamento quilibet sacerdos vnam missam, clerici psalmos pœnitentiales, laici. xxv. pater noster.

Pro animabus fratrum omnium & sororum nostri ordinis, quilibet sacerdos vnā missam, clerici ps. pœniten. laici. 20. pater noster.

Pro

Pro animabus eorum qui dum viuerēt. Per literas reuerendissimi magistri ordinis recepti sunt ad beneficia ordinis, atq; aliis benefactoribus, quilibet sacerdos vnam missam. Clerici psalmos Pœnitentiales, Laici. XX. Pater noster.

Sententias iudicum approbamus. Authoritatem reuerendorum diffinitorum durare volumus per totum diem dominicū vsq; ad secundam feriam inclusiue.

Mandamus acta capituli huius per reuerendos Prouinciales & socios eorum diligenter conscripta & correctā, atq; ordinis sigillo sigillata ad suas prouincias deferri, & prout ordinauimus publicari.

Sequens capitulum generale quod erit diffinitorum, assignamus in prouincia Romana in conuentu sancti Marci de Florentia hinc ad triennium, videlicet anno domini. 1554.

IN FESTO VNIVS VIRGINIS non martyris. Officium.

Ad Vesp̄as.

Hymnus. Huius obtentu, & similiter ad matu. Cætera omnia de cōmuni, excepto quod in primo responso, vbi dicitur. Pro cuius amore sanguinem tuum fudisti, dicatur Pro cuius amore sæculum contempsisti.

In festo vnivs nec virginis nec martyris. Officium.

Ad vesp̄as super psalmos. Añ. Hæc est quæ nesciuit torum in delicto &c. Capitulu. Mulierem fortem quis inueniet? procul & de vltimis finibus præcium eius, confidit in ea cor viri sui & spoliis non indigebit. R. 9. Hym. Huius obtentu &c. Añ. ad magnificat. Veni electa mea.

Ad matutinas.

Inuitato. Laudemus deum nostrum in solennitate sanctæ. N. Añ. 1. O quam pulchra est casta generatio cum claritate.

Añ. 2. Vnguentum effusum nomen tuum. Añ. 3. Ista est speciosa inter filias Hierusalem, ☩. Diffusa est gratia &c.

C R

R. primū. Gaudeamus omnes in dño, diem festum celebrantes sub honore beatæ, N. de cuius solennitate gaudent angeli & collaudāt filium dei. **V.** Confessio & pulchritudo in conspectu eius, sanctitas & magnificentia in sanctificatione eius.

R. 2. Propter veritatem &c. **R.** 3. Specie tua &c.
Añ. 4. Specie tua &c. **Añ.** 5. Adiuuabit eam &c.
Añ. 6. Lenia eius &c. **R.** 4. Accinxit fortitudinē

lumbos suos & roborauit brachium suum, gustauit & vidit, quia bona est negociatio eius, nō extinguetur in nocte lucerna eius. Versus. Lucerna pedibus meis verbum tuū & lumen semitis meis. Non extinguetur &c.

R. quintū. Manum suam aperuit inopi & palmas suas extendit ad pauperem, non timebit domui suæ a frigoribus hiuium. Versus. Dispersit, dedit pauperibus, iusticia eius manet in sæculum sæculi. Non timebit &c.

R. 6. Veni electa mea & ponam in te thronum meum &c.
Añ. 7. Dum esset rex in accubitu &c. **Añ.** 8. Exultauerunt filie Iudæ propter iudicia tua domine.

Añ. 9. Hæc est, quæ nesciuit torum in delicto, habebit fructum in respectiōe animarum sanctarum.

R. 7. Hanc amaui & exquisiui eam a principio: & quæsiui sponsam mihi assumere, & amator factus sum formæ illius. Versus. Fortitudo & decor indumentum eius, & ridebit in die nouissimo. Et amator &c.

R. 8. Date ei de fructu &c. vt habetur in fine.

R. 9. Fallax gratia & vana est pulchritudo, mulier timēs deum ipsa laudabitur. Versus. Date ei de fructu manuum suarū, & laudent eam in portis opera eius. Mulier &c. Gloria patri &c. Mulier timens deum &c.

IN LAVDIBVS.

Añ. Gratia super gratiam mulier sancta & pudorata, omnis autem ponderatio non est digna continentis animæ, psalm⁹. Dominus regnauit.

Añ.

Añā. Sicut sol oriens mundo in altissimis dei, sic mulieris bonæ species in ornamentum domus suæ. Psalm⁹. Iubilate.

Añā. Fundamenta æterna supra petram solidam, sic mandata dei in corde mulieris sanctæ. Psalmus. Deus deus,

Añā. Columnæ aureæ super bases argenteas, & pedes firmi super plantas stabilis mulieris. Canti. Benedicite

Añā. Aedificatio ciuitatis confirmabit nomen, & super hanc mulier immaculata computabitur. Psalmus. Laudate.

Capitulum. Mulierem fortem &c.

Hymnus. Pia mater & humilis &c. Te deprecamur largi⁹ &c. Sit Christe rex piissime &c. Versus. Elegit eam &c.

Ad benedictus Añā. Manum suam aperuit inopi, & palmas suas extendit ad pauperem: fortitudo & decor indumentum eius, & ridebit in die nouissimo. Canti. Benedictus &c.

Ad tertiam. Capitulum. Mulierem fortem &c.

Ad sextam Capitulum. Manum suam aperuit inopi, & palmas suas extendit ad pauperem. Non timebit domui suæ a frigus niuis.

Ad nonam Caplm. Multæ filiæ congregauerunt diuitias, tu supergressa es vniuersas. Fallax gratia & vana est pulchritudo, mulier timens Deum ipsa laudabitur. R. adiuuabit eam &c. Versus. Elegit eam &c.

Ad Magnificat.

Accinxit fortitudine lumbos suos, & roborauit brachiū suum, gustauit & vidit quia bona est negociatio eius, non extinguetur in nocte lucerna eius.

Cœtera omnia de communi virginum.

R. Date ei de fructu manuum suarū, & laudent eam in portis opera eius. Versus. Labores manuum tuarum, quia manducabis, beata es, & bene tibi erit.

Hoc. R. dicatur loco Responsij Sexti vel Tertij.

